Leto III., štev. 148 | V Ljubljani, sobota dne 24. junija 1922 | Poštnina pavšalirana. Posamezna številka 75 par - 3 K

Izhaja ob 4 zjutraj.
Stane mesečno 7·50 Din
za inozemstvo 18·— „
Oglasi po tarifu
Uredništvo: Miklošičeva cesta št. 16/I. Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 36.
Podružnice: Maribor, Barvarska ulica št. 1. Tel. št. 22. Celje, Aleksandr. cesta.
Račun pri poštn. čekov. zavodu štev. 11.842.

Ljubljana, 23. junija.

V ljubljanskem «Narodnem domu» leži na mrtvaškem odru Fran Maselj-Podlimbarski. Njegove zemeljske prostanke so prepeljali v domovino iz avstrijskega vojnega taborišča, kjer je umrl kot žrtev avstrijskega režima.

Podlimbarski je bil med svetovno vojno odpeljan iz Ljubljane med vojne internirance kot opasen srbofil. Tik pred izbruhom svetovne vojne je izšel izpod peresa roman «Gospodin Franjo», ki drastično, a resnično, zato pa tudi žgoče slika žalostno usodo našega naroda v Bosni za časa avstro-ogrskega režima v tej pokrajini. Podlimbarski je v svoji pesnitvi le dal duška svojemu narodnemu čustvu ter ž njo dokumentiral pozitivno jugoslovanstvo, ki ga v njem tudi avstrijska vojaška uniforma ni mogla zadušiti.

Ljubljana se bo danes klanjala narodnemu mučeniku Podlimbarskemu. Dokumentirala bo na slovesen način svoje globoko čustvo za narodne žrtve; ki so padale v veliki dobi priprave na naše osvobojenje, saj bo dokumentirala s tem, da se zaveda, kaj znači za naš narod svoboda in kaj je bilo zanj suženjstvo. Onih, ki so podpirali avstrijski režim in ki še danes cenijo nemško - madžarsko robstvo višje kot svojo lastno državo, ne bomo videli v žalnem sprevodu. To tem manj, ker je Podlimbarski eden reprezentantov one maloštevilne generacije, ki je bila pred in med vojno v našem delu naroda nositeljica jugoslovanske ideje. Podlimbarski je bil značaj, neomahljiv in nevpogljiv. Trpel je v pregranstvu velike duševne muke, a klonil ni, dokler ga ni ubila smrt. In da bi Podlimbarski bil še danes med nami, bi brez dvoma ne izgubil svoje vere v moč in bodočnost Jugoslovanstva, čegar zmaga bo tem popolnejša, s čim večjimi težavami in ovirami mora prodirati.

In da bi danes videl Podlimbarski Jugoslavijo, ne bi bil pesimist. Mnogo je težkih vojnih posledic, veliko je egoizma in hudobije v današnji generaciji, veliko je zaslepljenih in brezvestnih, a če bi se Podlimbarski danes povrnil med nas, našel bi iz nežnega in šibkega jugoslovanskega stebelca pred vojno in med vojno že krepko mladostno drevo, ki ga ne podere noben vihar več. Če je štel Podlimbarski okoli sebe in v Sloveniji Jugoslovanov skoraj na prste, danes vstaja nov jugoslovanski rod, krepak in močan.

Ta rod sprejema danes svojega Gospodina Franja, ki mu je naslikal pretresljivo sliko njegovega žalostnega življenja pod tujim gospodarjem, da podžge njegovo svobodoljubje, da mu odpre pogled v bodočnost pod svobodnim solncem.

Jugoslovanska zemlja sprejema z ljubeznijo kosti glasnika svojega trpljenja in svoje svobode, mati, ki jemlje v naročje svojega predragega sina.

Slava Gospodinu Franju! Na njegovem grobu ne usahne nikdar žlahtna cvetka narodnega svobodoljubja in rodoljubja.

Demokratski klub.

Beograd, 23. junija. (Izv.) Demokratski klub je danes razpravljal o ostavki notranjega ministra Marinkovića, ki jo je po daljši razpravi vzel na znanje. Klub je sklenil, da bo o vprašanju popolnitve portfeljev za notranje zadeve in socijalno politiko razpravljal v petek, dne 30. junija.

Sledila je razprava o dvanajstinah za mesec julij in je bilo sklenjeno, zahtevati, da se vnesejo v ta zakon tudi doklade za sodnike po 600 dinarjev mesečno. Govorilo se je tudi o potrebi odprave carine za opeko in gradbeni materijal, da se pospeši stavbno gibanje.

Radikalci odobrili ameriško posojilo.

Beograd, 23. junija. (Izv.) Finančni minister dr. Kumanudi je imel danes v radikalnem klubu svoj ekspoze o zunanjem posojilu; ekspoze je trajal poldrugo uro. Dr. Kumanudi je naglašal, da je vsa javnost prepričana, da je to najugodnejša pogodba, kar jih je dosedaj sklenila naša država.

RAZMEJITEV MED MADŽARSKO, RUMUNIJO IN JUGOSLAVIJO.

Ženeva, 23. junija. (Izv.) Poslaniški svet je naprosil Zvezo narodov, naj na svojem prihodnjem zasedanju prouči predloge komisije, za razmejitev med Madžarsko ter Rumunijo in Jugoslavijo. Ti predlogi zahtevajo popravo v trianonski pogodbi določenih mej, kakor jih predvideva spremno pismo pogodbe z dne 6. maja 1920.

Zunanjepolitične zadeve v narodni skupščini.

ODNOŠAJI Z ITALIJO. — PRED NOVIM PREVRATOM NA REKI. — KASTAV IN ZADER. — RUSKO POSLANIŠTVO. — ZAČETEK PRORAČUNSKE RAZPRAVE.

Beograd, 23. junija. (Izv.) Današnja seja skupščine je bila otvorjena ob 10. uri. Po izvršenih formalnostih so posl. *Deržić*, *Brandner* in *Jeremić* vprašali, zakaj ministri ne odgovarjajo na interpelacije. Predsednik dr. Ribar je obljubil, da bo odgovore pospešil. Posl. *Pušenjak* je vprašal, zakaj poslanci ne dobivajo natisnjenih stenogramov. Predsednik je pojasnil, da se je to zakasnilo, ker je državna tiskarna preobložena z delom, poskrbel pa bo, da se to zgodi čimprej.

Nato je zunanji minister dr. *Ninčić* odgovarjal na interpelacije posl. *Angjelinovića* glede kršitve trianonske mirovne pogodbe s strani Madžarske in izjavil, da bo vlada ukrenila vse, da onemogoči podobne slučaje vnaprej.

Odgovarjaje na vprašanje glede zaščite reške konstituante, je minister dr. *Ninčić* naglašal, da so bila že ponovno stavljena vprašanja, ki se nanašajo na naše odnošaje z Italijo in so v zvezi z izvršitvijo rapallske pogodbe. Razume dobro, da skupščino zanimajo ta vprašanja, obžaluje pa, da za enkrat še ne more odgovoriti, kakor bi sam hotel, ker so bili v Genovi na pogajanjih z italijansko delegacijo izvršeni sklepi, ki onmogočajo rešitev dosedanjih spornih vprašanj med obema državama. O posredovalnih predlogih angleškega premierja se vrše še vedno pogajanja, zlasti o podrobnostih nekaterih konvencij. Upa pa, da se bo te dni ves kompleks vprašanj razčistil in da bo mogel imeti potem še tekom budžetne razprave svoj ekspoze o zunanje-političnem položaju naše države. Poslanec *Angjelinović* se je zadovoljil z odgovorom.

Posl. *Moskovljević* je vprašal skupščinskega predsednika dr. Ribarja, zakaj ministrski predsednik Pašić ne odgovarja na interpelacije, čeprav prihaja v skupščino in se tudi danes nahaja v drugi sobi. Zahteva, naj se Pašić takoj pokliče v skupščino. Dr. Ribar izjavi, da mu ni znano, da se nahaja ministrski predsednik v drugi sobi. Sicer pa mu je Pašić poslal akt, v katerem naznanja, da bo na vsa nanj stavljena vprašanja odgovarjal zunanji minister dr. Ninčić.

Na vprašanje posl. *Kučića* o dogodkih v Istri, izjavi dr. Ninčić, da o tem sedaj še ni primerno govoriti. Pač pa se bo to lahko zgodilo v razpravi o njegovem ekspozeju. Posl. Kučić vzame odgovor na znanje, nakar prebere sledečo brzojavko, ki jo je prejel danes:

«Po vesteh z Reke se pripravlja tamkaj nov prevrat in sicer sporazumno s Castellijem. Vlado bi po izvršenem prevratu prevzel Rubini z 12 diktatorji. Prevrat se ima izvršiti v soboto.»

Dr. Ninčić pripomni na to, da je ta brzojavka najboljši dokaz, da je nujno potrebna rešitev naših mej napram Italiji. Enako pa je nujna tudi rešitev preskrbovanja Reke.

Na interpelacijo posl. *Franića* o naših ujetnikih v Italiji, pojasni dr. Ninčić, da je ukrenjeno vse, da se v najkrajšem času vrnejo, prosi pa, naj poslanci z ozirom na še viseča pogajanja ne stavljajo tozadevno preostro stiliziranih vprašanj. Kar pa se tiče vprašanja posl. *Moskovljevića* o usodi naših ujetnikov v Turčiji, mu dosedaj ni znano, da bi se nahajal kak naš ujetnik v turškem ujetništvu v Mali Aziji. Ako bo zvedel za kak slučaj, bo izvršil takoj najostrejše korake.

Na vprašanje posl. *Kučića* glede enakih pogodnosti za Kastav, kakor so se priznale z naše strani Zadru, odgovori dr. Ninčić, da olajšave za Zader temelje na rapallski pogodbi, dočim Italija glede Kastva nima nikakih obveznosti. Vendar pa predlog Lloyda Georgea predvideva, da se morajo dati Kastvu enake mejne pogodnosti kakor Zadru.

Glede zasedenja našega poslaniškega mesta v Parizu, izjavi dr. Ninčić, da je kandidat za to mesto dr. Spalajković, ki odpotuje še ta mesec v Pariz, ker je dobil tudi že agremâ. Očitke interpelanta *Moskovljevića* o Spalajkovićevi nesposobnosti odločno zavrača, ker je bilo njegovo imenovanje za poslanika v Parizu sprejeto z velikim zadovoljstvom.

Sledil je odgovor zunanjega ministra na *Kristanovo* interpelacijo o ruskem poslaništvu v Beogradu. Dr. Ninčić pojasni, da obstoja v Beogradu rusko poslaništvo, ki ne predstavlja sedanje uradne Rusije, a to ni samo pri nas, ampak po vseh drugih evropskih državah in zato ni nobenega razloga, da bi to poslaništvo ukinili. (Medklici soc. demokratov: «Koga pa zastopa to poslaništvo? Ali čaka na carja?») Odnošaji evropskih držav napram Rusiji se menjajo s stanjem Rusije, ki je še vedno v revoluciji. Posl. *Kristan* se ne zadovolji z odgovorom in naglaša, da je hotel samo zvedeti, koga zastopa sedanje rusko poslaništvo v naši državi. On ni zahteval vzpostavitev diplomatičnih odnošajev z boljševiško vlado, ker ne gre tako daleč, vendar pa ima skupščina pravico, da zahteva likvidacijo sedanjega ruskega poslaništva, kar je storila tudi Amerika.

Na interpelacijo posl. *Brandnerja* o nastopu naše delegacije na kongresu Društev Zveze lige narodov v Pragi, izjavi dr. Ninčić, da uradnih naših delegatov sploh ni bilo, ker so vsa ta društva le privatna. Naše društvo pripravlja skupno s češkoslovaškim, poljskim in rumunskim skupen predlog o narodnih manjšinah v naših državah.

O aferi našega pariškega delegata Životića, o kateri govori posl. *Moskovljević*, je zvedel zunanji minister šele iz njegovih ust, ker se takrat, ko je Životić zlorabil neko strojepisko, ki je potem streljala nanj na lyonskem kolodvoru, ni nahajal niti v Parizu niti v Beogradu, ampak na genovski konferenci. Sicer pa bo ukrenil takoj, da se Životič odpokliče.

Skupščina je prešla zatem na dnevni red: Poročilo finančnega odbora o proračunu za leto 1922. Glavni poročevalec dr. Šečerov je čital pol ure poročilo, nakar so podali posl. Korun, Gjonović, Pušenjak, Dulibić, Stanovnik, Voja Zajić in Uroš Stajić svoja odvorjena mišljenja. Seja je bila nato ob 13. uri zaključena in sklicana prihodnja za jutri ob pol 10. uri.

Umor maršala Wilsona.

London, 23. junija. (Izv.) O umoru šefa angleškega generalnega štaba poročajo še nastopne podrobnosti: Ko so padli prvi streli, je stekel Wilson po stopnicah k svoji hiši ter skušal s ključem odpreti vrata. Atentatorji so nato pobegnili po cesti ter oddali še nekaj strelov, s katerimi so težko ranili dva policista in enega civilista. En policist je umrl v bolnici. Wilson je že dalj časa stal pod policijskim varstvom, ker so slutili napad na njega. Morilca, ki se imenujeta O' Brien O' Kennele, sta brezposelna. Wilsona so zadeli trije streli.

London, 23. junija. (Izv.) Umor Wilsona bo najbrže povzročil, da bo vlada izdala stroge odredbe v svrho zaščite življenja poslancev. Ni izključeno, da občinstvu ne bo dovoljen vstop v spodnjo zbornico. To se je zgodilo že enkrat, ko so irske sovražnosti proti Angliji dosegle svoj višek.

Maršal Wilson bo pokopan v katedrali Sv. Pavla. Pogreba se bo med drugimi udeležilo 4000 mož londonske posadke.

NEMŠKI PARLAMENT ODOBRIL POGODBO Z RUSIJO.

Berlin, 23. junija. (Izv.) Državni zbor je brez debate sprejel rapallsko pogodbo z Rusijo.

Zopet bombni atentat v Budimpešti.

Budimpešta, 23. junija. (Izv.) V noči od četrtka do petka je kmalu po polnoči eksplodirala pri poslopju društva «Probujajočih se Madžarov» bomba, ki je popolnoma razdejala vhod v poslopje ter poškodovala tudi sosednja poslopja. Več oseb je bilo ranjenih. Kdo je izvršil atentat, se še ni moglo dosedaj ugotoviti. Ker se v društvu bojujeta med seboj dve struji, ni izključeno, da se mora atentator iskati v vrstah «Probujajočih se Madžarov» samih. Redar, ki je imel v bližini poslopja službo izjavlja, da so se pred eksplozijo oddali 4 streli in da se je pred klubom ustavil avtomobil. «Probujajoči se Madžari» obtožujejo socialne demokrate, da so izvršili atentat. Današnja izdaja «Nepszave» odločno odklanja to obdolžitev ter zahteva strogo preiskavo tega in vseh prejšnjih atentatov. Ni izključeno, da so prisnaši «Probujajočih se Madžarov» sami izvršili atentat v provokatorične svrhe.

PAŠIĆ V INŽENJERSKEM UDRUŽENJU.

Beograd, 23. junija. (Izv.) Ministrski predsednik Pašić se je vpisal kot ustanovni član Udruženja arhitektov in inženjerjev s sedežem v Ljubljani.

Pred novim prevratom na Reki.

MANJŠINA KONSTITUANTE POSTAVILA NOVO VLADO. — GOSPOD MANZONI NE VE NIČESAR!

Zagreb, 23. junija. (Izv.) Z Reke prihajajo vnovič vznemirljive vesti, ki napovedujejo nov prevrat. Po vsej priliki hočejo Italijani strmoglaviti Zanello in njegovo vlado, predno začne poslovati v Št. Margheritti dogovorjena reška komisija, ki naj bi bila tako postavljena pred fait accompli.

Manjšina konstituante, ki je ostala na Reki, je namreč izbrala včeraj Rubiniča za predsednika reške vlade in odstavila Zanello. Sejo je sklical podpredsednik Depoli, ni pa povabil nanjo članov večine konstituante. Rubinič je o svoji izvolitvi obvestil rimsko in beograjsko vlado.

Beograd, 23. junija. (Izv.) Na današnji seji skupščine je demokratski poslanec Juraj Kučić prečital brzojavko iz Sušaka o terorističnih aktih na Reki. Po seji ga je povabil italijanski poslanik grof Manzoni ter je konferiral ž njim preko ene ure. Manzoni je skušal poslanca Kučića prepričati, da se dogodki na Reki, o katerih govori brzojavka, ne odigravajo z znanjem in podporo italijanske vlade.

Pretepi v praškem parlamentu.

NEMŠKA OBSTRUKCIJA. — IZKLJUČENI POSLANEC SE NOČE ODSTRANITI. — POSL. LODGEMANN DO NEZAVESTI RANJEN.

Praga, 23. junija. (Izv.) Na današnji seji zbornice je prišlo do velikih nemirov. Več nemških meščanskih poslancev je vložilo predlog, naj se razpravo o prodaji železnice Ustje-Toplice stavi na dnevni red jutrišnje seje. Ker je bil ta predlog odklonjen, so nemški poslanci začeli razgrajati. Poročevalec prometnega odseka je komaj mogel končati svoje poročilo. Po poročilu proračunskega odseka se je pričela debata. Vsakemu govorniku se je dovolil čas 30 minut. Prvi govornik Jung (nemški nar. socialist) pa je govoril 80 minut. Predsednik Tomašek ga je trikrat pozval, naj konča svoj govor ter mu naposled odvzel besedo. Ker posl. Jung tega ni upošteval, je predsednik prekinil sejo.

Posl. Jung je ostal cele štiri ure na govorniški tribuni; medtem pa so se vršile seje klubovih načelnikov, da se najde izhod iz tega položaja. Ko je bila seja zopet otvorjena, so se poslanci zbrali pred ministrskimi sedeži, na desni strani Nemci, na levi pa Čehi. Predsednik je pozval posl. Junga, naj zapusti govorniško tribuno. Jung pa je izjavil, da sicer spoštuje predsednika, da pa ima še druge dolžnosti. Nato ga je predsednik izključil od petih sej ter ga pozval, naj zapusti dvorano. Posl. Jung pa je ostal v dvorani. Ko se mu je približal češki poslanec, ki je bil določen za reditelja, so se nemški poslanci zbrali okolo Junga, da ga ščitijo. Nastala je velika zmešnjava, ki se je razvila v srdit pretep. Kravate, ovratniki in manšete letijo po zraku. Poslanci mečejo črnilnike, socijalisti pa polivajo skupino prepirajočih se poslancev z vodo. Tudi stole mečejo po zraku. Naenkrat sfrči posl. Lorgman preko mize stenografov za ministrske sedeže, odkoder ga odnesejo brezzavestnega iz dvorane. Tudi med klopmi je prišlo do nepopisljivih prizorov. Takega hrupa in vrišča zbornica sploh še ni videla. Šele parlamentarna straža, ki jo je poval predsednik v zbornico, je naredila mir postavila se je med ministrske sedeže in poslance, nakar se je seja nadaljevala, kolikor je bilo pač mogoče.

Otvoritev beneške konference o južni železnici.

ZASTOPNIKI INTERESIRANIH DRŽAV.

Benetke, 23. junija. (Izv.) Danes se je otvorila pod predsedstvom senatorja marchese Imperialija prva seja konference glede južne železnice. Seja je trajala samo eno uro ter so se določile smernice za delovanje konference. Sklenili so, da se bo najprej razpravljalo o tehničnih, nato o administrativnih in končno o finančnih vprašanjih. Podlago za razpravo teh problemov bosta tvorila člen 320 st. germainske mirovne pogodbe ter člen 304 trianonske mirovne pogodbe.

Strokovnjaki so takoj pričeli razpravo o različnih možnostih obrata ter o ugodnostih privatnega ter državnega obrata. Konference se udeležujejo kot delegati Italije dr. Brocchi, cav. Sigliano kot zastopnik državnih železnic, načelnik v zakladnem ministrstvu cav. Alessandrini, načelnik v ministrstvu za javna dela cav. Gabrieli, tajnik zunanjega ministrstva cav. Auriti ter več strokovnjakov;

kot zastopniki avstrijske vlade sekcijska načelnika Muller — Martini in Pollack;

kot zastopniki Jugoslavije Sava Jelić, dr. Bončina in dr. Borko;

kot delegati Madžarske državni tajnik dr. Ernay, ministerijalni svetnik dr. pl. Walter;

za francoske lastnike obligacij predsednik «Association nationale» dr. Vellefrey in predsednik Rendu. Poleg tega prisostvujejo posvetovanjem delegati generalnega ravnateljstva Juž. žel. na Dunaju in vodje vseh obratnih ravnateljstev.

Spor med boljševiki.

Pariz, 23. junija. (Izv.) Kakor poroča «Newyork Herald», je prišlo radi odkionitve trgovinske pogodbe z Italijo med sovjetskimi voditelji do spora. Radikalni krogi zahtevajo, da sme Rusija sklepati pogodbo le s tako državo, ki priznava de iure boljševistično vlado. Javlja se, da bosta Krasin in Čičerin prisiljena, da podasta demisijo. Pričakuje se oster boj med zmernimi in radikalnimi krogi boljševikov.

BOLGARSKI PARLAMENT PROTI REPARACIJAM.

Sofija, 23. junija. (Izv.) V zbornici se je po izjavah ministrskega predsednika Stambolijskega o zunanje-političnem položaju in finančnega ministra o finančnem položaju države pričela razprava, v kateri so govorniki vseh strank poudarjali potrebo, da se odgodijo plačila reparacij, ker je to neobhodno potrebni pogoj za gospodarsko okrepitev dežele. Ako bi zavezne države vodile drugo politiko, bi tirale Bolgarsko v bankrot.

KRALJ NA JESENICAH.

Jesenice, 23. junija. (Izv.) Danes se je pripeljal semkaj kralj Aleksander s kraljico Marijo. Ogledala sta si tukajšnje tovarne. Ljudstvo ju je povsod prisrčno pozdravljalo. — Na Bled je prispela popoldne kneginja Jelena.

MADŽARSKE REPARACIJE.

Beograd, 23. junija. (Izv.) Danes je prispel semkaj naš poslaniški odpravnik v Budimpešti Damić, da poroča o svojem dosedanjem delovanju in o vprašanju reparacij, ki jih mora dobiti naša država na podlagi trianonske mirovne pogodbe od Madžarske. Damić bo tozadevno konferiral tudi s člani oddelka za izvršitev mednarodnih pogodb.

DEFICIT ITALIJANSKIH ŽELEZNIC

Rim, 23. junija. (Izv.) Vlada je predložila zbornici predlog, v katerem zahteva kritje deficita državnih železnic, ki znaša 950 milijonov lir.

OLAJŠANJE OBMEJNEGA PROMETA.

Beograd, 22. junija. (Izv.) Finančni minister dr. Kumanudi je ukinil naredbo generalne direkcije carin, po kateri je bil dosedaj prepovedan prenos živil dvoposestnikom, t. j. onim obmejnim posestnikom, ki imajo svoja posestva deloma na ozemlju naše, deloma pa na ozemlju sosedne države.

IZ RUMUNSKEGA PARLAMENTA.

Bukarešta, 21. junija. (Izv.) Včeraj je bilo končano zasedanja parlamenta.. Vladi se je izrekla zaupnica.

Iz italijanskega parlamenta.

Proračun zunanjega ministr. sprejet. — Kolonije. — «Proč od Libije!» Vihar in pretep v zbornici.

Rim, 23. junija.

(n. r.) — Razprava o proračunu ministrstva zunanjih stvari ni podala nič zanimivega. Posl. *Meda* (kler.) in *Chiesa* (repub.) sta predložila zakonska načrta, ki poostrujeta odredbe proti hazardnim igram. Med govorom posl. *Lazzarija* (soc.), ki se je pritoževal, da vlada ni pričela izvajati politike resnične sprave z Rusijo, je prišlo do precej živahnih prerekanj med socialisti in fašisti. Ko je podal minister *Schanzer* nekoliko pojasnil o odnošajih z Rusijo in povedal, da izroči Italija Dodekanez Grčiji po ratifikaciji sevreške mirovne pogodbe, je zakladni minister izjavil, da je od nemških reparacijskih plačil dobila Francija 900, Angleška 120, ostale države pa 380 milijonov. Nemčija je do 30. aprila 1922 izročila Italiji blaga za 99 milijonov zlatih mark in mora še letos dati za 260 milijonov blaga. Živine je dala Nemčija Italiji doslej 28.000 glav in je mora dati letos še 30.000. Nato je bil proračun sprejet.

Posl. *Novasio* (kler.) je interepeliral zaradi delovanja amerikanskega društva «Young mens christian Association», češ da s svojim programom fizične in moralne vzgoje mladine hoče v Italijo uvajati amerikansko versko propagando. Pritoževal se je tudi, da to društvo vrši zelo uspešno raznarodovalno akcijo med laškimi izseljenci v Ameriki s svojimi tečaji za angleščino, in pozval vlado, naj skrbi, da društvo ne bo delalo nadaljne škode. Državni podtajnik *Casertano* je obljubil, da bo vlada uvedla o stvari preiskavo, drž. podtajnik za zunanje stvari *Tosti di Valminuta* pa je branil društvo, češ da zasleduje plemenite namene.

Silen vihar je nastal v zbornici med razpravo o fašistovskem predlogu, da se sme na javnih poslopjih, tudi občinskih, izvešati samo državna trobojnica in poleg te samo še tradicijonalna pokrajinska ali občinska zastava. Fašisti so očitali socialistom, da so socialisti proti državni trobojnici in da so na občinskih poslopjih v socialističnih občinah izvešali samo rdečo zastavo. Socialisti so hrupno ugovarjali. Predsednik *De Nikola* je miril in zvonil na vse pretege in je dosegel mir šele po tem, ko je najhujše fašistovske kričače poklical k redu. Za upoštevanje predloga so glasovale vse stranke razun socialistov in komunistov.

Še bujši hrup pa je sledil med nato sledečo razpravo proračuna ministrstva za kolonije, v kateri je posl. *Lazzari* (soc.) ostro grajal postopanje vlade napram Arabcem v Libiji, za katere je zahteval svobodo in neodvisnost. Italijanski proletarijat, je dejal govornik, dviga sicj ko prej svoj klic: «Proč od Libije!» Ko je za njim govoril posl. *Modigliani* (soc.) je vsled nekega napačno razumljenega fašistovskega medklica izbruhnil tak vihar, da mu predsednik ni bil več kos in je zapustil dvorano. Fašisti so skočili pokoncu in planili proti levici. Pred vladno klopjo v sredini sta se poslanca Caradonna (faš.) in De Vittorio (soc.) sprijela dejanski in obdelovala s pestmi. Posl. Giunta je zavihtel stol in hotel ž njim udariti po socialistih, pa so mu drugi poslanci še pravočasno izvili iz rok zavihteni stol. S pestmi pa so bili vsevprek kakor najhujši pretepači v kaki predmestni beznici. Pretep je trajal kakih 5 minut, potem pa se je kvestorju posl. Rendi in drugim poslancem posrečilo spraviti narazen pretepače. Miril je tudi sam ministrski predsednik Facta, stoječ pred ministrsko klopjo, najprej samo z besedo potem pa tudi dejanski. Hrup je trajal še precej dolgo, potem pa je nastal mir. Predsednik se je vrnil v dvorano in zopet otvoril sejo, nakar je posl. Modigliani pojasnil nesporazumljenje. Po seji pa se je prepir nadaljeval po kuloarjih. Fašisti so še tu kričali socialistom, da zagovarjajo Arabce, ki zahrbtno streljajo laške vojake. Posebno je kričal fašist Caradonna, ki je imel eno oko vse črno, ker ga je socialist De Vittorio s pestjo udaril po njem. Če ne bi bili stopili vmes drugi poslanci, bi se bila sprijela fašist Gray in socialist Modigliani. Tako pa je stvar minila brez nadaljnega pretepa.

Jutri ob 4. uri popoldne „Primorska tombola“!

Le nič demagogije!

Naš list je bil prvi, ki je v sredo z vso skrbjo in resnostjo opozoril na pretečo krizo v vprašanju bolnic v Sloveniji. Menili smo, da nam bo v pozitivnem prizadevanju sledila vsa javnost, pričakovali smo, da bo zlasti z vso stvarnostjo podprla zadevo naša publicistika ter da se bodo za njo zavzeli poslanci vseh slovenskih grup. Razven posl. dr. Kukovca, ki je v zadevi že prej posredoval, pa dosedaj še nobenega drugega narodnega zastopnika nismo videli, ki bi v stvari storil le en korak, časopisje, osobito klerikalno, je pa v svoji podivjanosti zagrabilo stvar kakor divja hijena z edinim namenom, udariti zopet po centralizmu ter napraviti kar največ reklame za avtonomijo.

Demagoštvo takozvane opozicijonalne žurnalistike v tem vprašanju preseza vse granice dostojnosti in hudobije ter je tako, da nikakor ne more koristiti bolnicam. Kdor misli pošteno in mu je za stvar, se takih sredstev pri tako resni in važni zadevi ne poslužuje, kakor to delata na primer «Slovenec» in «Novi Čas». Treba je imeti toliko poguma in ljudem povedati resnico tudi, če nekoliko skeli! Mizerije bolnic ni kriva v prvi vrsti le valuta, ki je od l. 1919. naprej neprestano padala, marveč tudi mi sami in lokalni faktorji pri nas. Mi sami smo sestavljali proračune za naše bolnice in proračuni so bili po naših predlogih tudi odobreni. Krivda parlamenta in centrale je vsekakor, da ne pridemo do rednega proračuna in da so postavke za bolnice v dvanajstinah postale vsled valute prenizke. Na drugi strani pa je bila kardinalna pogreška svoječasne narodne vlade, da je vse bolnice kratkomalo podržavila, in sicer na tak način kakor jih je. Zagrebčani so bili v tem oziru dalekovidnejši in pametnejši. Oni nimajo nobenih kriz z bolnicami, dasi v državnem proračunu ni zanje sorazmerno nič večjih kreditov, kakor so določeni za naše bolnice. Razlika je le v tem, da dobivajo hrvatske bolnice državno subvencijo in se sicer same alimentirajo, dočim našim bolnicam ni mogoče porabiti morebitne višje bolnišnine niti za izboljšanje hrane. Kdor hoče biti pravičen in objektiven, tega ne sme zamolčati. Naravnost brezvestno in neodpustno pa je uganjati s tako zadevo demagogijo.

Politične beležke

+ **Priznanje strankinim voditeljem. — Za disciplino v stranki.** Napredno politično in gospodarsko društvo za šentpetrski in dvorski okraj ljubljanski je na sinočni polnoštevilni seji vseh društvenih predstavnikov sklenilo po daljši enodušni debati soglasno resolucijo, s katero izreka strankinim voditeljem in poslancem drju. Kukovcu, prof. Reisnerju ter drju. Žerjavu svoje neomajno zaupanje in zahvalo za požrtvovalno delo ter z vso ostrostjo zavrača in obsoja vse pojave nedisciplinranosti poedinih pripadnikov stranke. Društvo poziva vse svoje člane in somišljenike, da se oklenejo z vso vnemo strankinega tiska.

+ **Kako se klerikalci mečejo za komunisti.** Glasilo katoliških boljševikov «Novi Čas» se huduje nad komunističnim glasilom «Delavske Novice», ker očitajo klerikalcem, da so za socijalna načela le takrat, kadar niso na vladi. Ta očitek gotovo ni brez podlage. Opozarjamo v tem pogledu samo na dejstvo, da so na ljubljanski Zaloški cesti klerikalci, ko so bili na vladi, brez usmiljenja streljali na ljudi, kakor na zajce ter v krvi zadušili socijalno gibanje. V ostalem so takozvani slovenski krščanski socijalci docela odvisni od škofa, ki je njihov vrhovni šef ter obenem tudi zagovornik kapitalistov. «Novi Čas» se navzlic temu trudi dokazati, da med rdečimi in katoliškimi komunisti ni nobene druge razlike kot brezversko stališče rdečih. «Zavrzite frazo liberalne buržuazije, da je vera zasebna reč in mi se takoj pridružimo enotni fronti.» Tako vabi in kliče glasilo klerikalcev. Z drugimi besedami: Vpišite se vsi delavci v tretji red sv. Frančiška, škof vas bo blagoslovil in potem bo fronta ubogih na duhu enotna.

+ **«Samouprava».** V Gornji Radgoni je izšla prva številka tega lista, ki se nazivlje «organ narodno - radikalne omladine». V uvodniku pravi, da je njen program samouprava povsod. Potem pride članek dr. Markovića, da so radikalci za integralno narodno jedinstvo; očita Jugoslovanskemu odboru rimski pakt in druge pogreške. Na drugem mestu očita Jugoslovanskemu odboru veleizdajsko delo proti Srbiji za časa vojne. Drugod pravi, da je radikalizem ideja, in apelira na mladino, naj gre v stranko, ki jo opravičuje tako - le: «Kam naj gredo ljudje (in takšnih je mnogo) — ki so za monarhijo, za narodno in državno jedinstvo, za pozitivno delo, za sedanjo smer zunanje politike — a iz različnih razlogov ne morejo v demokratski tabor? Ali naj ti vsi odidejo v SLS, ali NSS, ali komuniste, ker v JDS gotovo ne pojdejo?» Ta stavek je izvrsten. (Včasih je tudi NSS tako govorila o socijalistih.) Kam pa pojdejo ljudje, ki ne morejo niti v naštete, niti v radikalno stranko? Za tiste bodo ustanovili pa zopet novo, in potem deveto, deseto in enajsto stranko, trinajsto pa za tiste, ki še niso v nobeni dosedanjih dvanajst strank! «Samouprava» ima čisto prav. Le v tem cepljenju je jedini vzrok in temelj za ustanavljanje radikalske stranke v Sloveniji, in nikjer drugje! Sedaj imamo torej že tri veje SLS, Koroščevo, Gosarjevo in Šusteršičevo, potem NSS, potem Bernotovo JSDS in Perićevo JSDS, dalje Prepeluhove komuniste, in obeta se nam še neka «gospodarska» stranka, z visokimi gospodi in močnimi kapitalisti na čelu. Vse to pojde proti JDS in SKS, — in kdor ni v vsem tem zadovoljen, hajdi še kam drugam!

Po svetu

— **Take Jonescu,** ki je 21. t. m. nenadno umrl v Rimu, je bil po poklicu odvetnik. Igral je v nekdanji konservativni stranki na Rumunskem važno vlogo, dokler se ni od nje ločil in ustanovil po njem imenovano stranko takistov. Bil je najboljši govornik rumunske zbornice, ker je imel v privatnem življenju kot odvetnik mnogo prilike, da se je izpopolnil. — Ko se je prvič sestal s Poincarejem in se pozneje poročil z neko Angležinjo, se je začel intenzivno zanimati za politično življenje zapadne Evrope. Bil je že pred vojno v rumunskem parlamentu deloven mož in imel po prevratu v kabinetu nekaj mesecev ministrstvo za zunanje zadeve. Njegovo stremljenje se je strinjalo z dr. Benešem; želel je zvezo srednje Evrope proti sovjetski Rusiji. Na drugi strani pa mu je bila tudi skrb za notranjo konsolidacijo države. V marcu 1921 je sklenil vojaško pogodbo s Poljsko za zasiguranje vzhodnih mej proti Rusiji. Pozneje je sklenil zvezo s Češkoslovaško in Jugoslavijo.

— **Italijanski izdatki za genovsko konferenco.** V rimski zbornici je izjavil podtajnik ministrstva za zunanje zadeve Tosti di Valminuta, da je vlada potrošila za genovsko konferenco 26 milijonov lir. Poleg tega je vlada izdala 2 milijona lir za one inozemske delegacije, ki jih je kot goste sprejela na svoj račun.

— **Poljska je prevzela Gornjo Šlezijo.** V Katovicah se izvršujejo posli predaje. Poštni urad in ravnateljstvo železnic sta prešla v roke Poljakov. Povsod so se razobesile poljske zastave. Poljska policija je prevzela službo in je kakor poroča «Berliner Tagblatt» napravila na ljudstvo dober utis. Mesto nudi mirno sliko, po ulicah prevladuje poljski jezik. To se pripisuje dejstvu, da se je nemški živelj po zadnjih dogodkih v velikem številu izselil. Na sedežu medzavezniške komisije so bile ob zvokih državnih himen odstranjene zavezniške zastave in nadomeščene s poljskimi. Francoske čete so odšle, v mesto pa so prikorakale poljske pod številnimi slavoloki.

Prosveta

Mariborsko gledališče. V soboto, 24. t. m. «Car in tesar», premijera, izven. V nedeljo ob 18. uri mladinski koncert.

Konservatorij Glasbene Matice v Ljubljani. Danes zvečer se vrši prva javna produkcija gojencev konservatorija Glasbene Matice v dvorani Filharmoničnega društva. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Koncert v Litiji. Pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» priredi na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. t. m. ob osmih zvečer v telovadnici Sokolskega doma v Litiji koncert jugoslov. narodnih pesmi.

Glasbena Matica v Mariboru je priredila v sredo 22. t. m. produkcijo gojencev na svoji glasbeni šoli. K uspehu produkcije je čestitati gg. prof. Druzoviču, Comelliju, profesorici klavirja Kačerovi in ravnatelju Topiču.

Ga Brandl-Pelikanova priredi v soboto 1. julija v Mariboru javno produkcijo gojencev svoje šole za violinsko igro.

Umetnostno - zgodovinsko društvo priredi, jutri 25. t. m., poučni izlet v Stično in na Muljavo na Dolenjskem. Program: Ogled gotskih fresk Johannesa de Laybaco na Muljavi in samostana v Stični. Vodi dr. Fr. Stelè. Dostop imajo člani in po njih vpeljani gostje. Odhod iz Ljubljane gl. kol. z dolenjskim vlakom ob 7.50 zjutraj. Sestanek pred kolodvorom v Stični. Povratek ob 19.52 zvečer.

Zagrebška glasba. Ravnatelj zagrebške glasbene akademije Juro Tkalčič je odpotoval v inozemstvo. Nadomestuje ga prof. Bersa, ki izdeluje načrt novih, modernih statutov za akademijo. — Za izpitno komisijo za učitelje glasbe na srednjih šolah so v Zagrebu imenovani gg. Ličar, Raizer, Dobronić in Stančič. — Zagrebški glasbeniki snujejo glasbeno dopisniško združenje, ki bo imelo nalogo obveščati inozemstvo o umetniških dogodkih pri nas.

Sokolstvo

SOKOLSTVU LJUBLJANE IN OKOLICE!

Danes se vrši pogreb v prognanstvu umrlega pisatelja Maslja-Podlimbarskega. Sokolstvo se udeleži pogreba v kroju. Zbiramo se točno ob pol 4. uri na vrtu Narodnega doma. Pozivljamo Vas, da se pogreba polnoštevilno udeležite.

Starešinstvo J. S. S.

Sokol I. v Ljubljani poziva svoje članstvo, da se v kroju polnoštevilno udeleži današnjega pogreba pisatelja Maslja-Podlimbarskega. Zbirališče na vrtu Narodnega doma ob pol 16. Člani, ki nimajo kroja, v civilni obleki z znakom. Odbor.

Sokol II. v Ljubljani pozivlja svoje člane, da se udeleže pogreba v prognanstvu umrlega pisatelja Frana Maslja-Podlimbarskega, danes. Člani v kroju se zbirajo na vrtu «Narodnega doma» ob pol 16 uri.

20 letnica Sokolskega društva v Sp. Šiški. Slavnostno zborovanje se vrši v nedeljo, 25. junija, ob 10. uri dopoldne v društveni telovadnici. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Sokol I. v Ljubljani se z vso vnemo pripravlja na svojo tradicijonelno prvo nedeljo v juliju, ko se vrši redna letna javna telovadba. Na Taboru se že dober teden pridno gibljejo pleskarji, monterji, vozniki, polagatelji odtočnih koritnic itd., ker Sokol I. vabi svoje goste za nedeljo 2. julija v skrbno očiščeni in lepo okrašeni telovadni prostor. Popoldan po 5. uri in pozno v večer pa se izpremeni Tabor v živo mravljišče neizčrpnih sil mladega sokolskega življenja. Neutrudno so pri delu vodniki telovadnih oddelkov, Sokoli in Sokolice ne poznajo miru in počitka v pripravah.

Sokolsko društvo Ljubljana II priredi v sredo 28. junija 1922. v Hribarjevem Gaju (Kolezija) proslavo Vidovega dne. Spored: godba, predavanje, telovadni nastop, prosta zabava. Pričetek ob 3. pop. Vstopnina 2 Din za osebo.

Sokol II. v Ljubljani opozarja vse člane, ki se nameravajo v kroju udeležiti slavnostnega sprevoda o priliki vsesokolskega zleta, da se javijo v ponedeljek, dne 26. t. m. od 19.—20. ure v društveni sobi na realki br. načelniku. Kdor se ne javi, ne bo pripuščen k sprevodu.

Prireditev sokolskega naraščaja v Mariboru, ki bo 25. t. m., vzbuja že sedaj veliko zanimanje, ker je naraščaj zelo številen. Nastopila bo moška in ženska deca. Prireditev bo v Ljudskem vrtu in se prične ob 16. uri.

Ljubljanski Sokol: Po sklepu tehn. odbora Jugosl. Sokol. Saveza se mora vsak telovadec, ki hoče nastopiti pri javni telovadbi o priliki vsesokolskega zleta, tekom junija podvreči izbirni tekmi iz zletnih prostih vaj, le tisti bratje, ki dosežejo pri njej 60 odst. dosegljivih točk se smejo sprejeti v prigiasne imenike, ki jih mora imeti Savez do konca junija. Zato pozivljamo vse brate, tudi tiste, ki sedaj iz kateregakoli vzroka ne telovadijo, toda znajo zletne proste vaje in nameravajo nastopiti z njimi na vsesokolskem zletu, naj pridejo zanesljivo k predpisani izbirni tekmi v nedeljo 25. t. m. ob 8. uri zjutraj ali najkasneje v ponedeljek 26. t. m. ob pol 8. uri zvečer na galerijo telovadnice v Narodnem domu. — Zdravo! Prednjački zbor.

Sokol v Borovnici priredi v nedeljo 25. junija veliko vrtno veselico z javno telovadbo, plesom itd. Odhod vlaka iz Ljubljane ob 14.35, povratek iz Borovnice ob 22.04. Ob tej priliki si lahko vsak ogleda notranjski Vintgar «Pekel», torej vsi v Borovnico.

V Šmarju pri Jelšah se vrši v nedeljo dne 25. junija 1922. okrožni sokolski zlet, ki se ga udeleže korporativno sokolska društva iz Celja, Laškega, Vojnika, Konjic, Oplotnice, Št. Jurja in Rogatca. Ker je to prva sokolska prireditev v šmarskem trgu, ki slovi že od nekdaj po svojem naprednem in narodnem mišljenju, je potrebno, da bo tudi udeležba civilnega občinstva velika. Železniška zveza je zjutraj, popoldne in zvečer na vse strani jako ugodna ter bo vozil vrhutega še posebni vlak ob pol 11. uri zvečer na Grobelno in potem nazaj v Slatino in Rogatec.

Sport

Sparta, Kladno : Ilirija danes in jutri ob 18. uri na prostoru Ilirije. Sparta, prvorazredni češki klub, igra danes in jutri dve nogometni tekmi z Ilirijo. Nastopi z istim moštvom, s katerim je porazil pred tedni praško Slavijo. Po tekmah z Ilirijo nadaljuje turnejo v Split in Zagreb. Sestava moštva: vratar Bartos in branilca Pavel in Hrabe se štejejo med najboljše češke obrambe, odlikuje se zlasti z dolgimi osvobodilnimi udarci; njihovo kvaliteto označi dovolj dejstvo, da je sprejela Sparta v 7 najtežjih letošnjih prvenstvenih tekmah praške župe le 8 golov. Srednji krilec Burger, kapitan moštva, je reprezentativen igralec, za Sparto je igral že nad 300 tekem. Stranska krilca Jicha in Brož J. sta vztrajna, rutinirana igralca. Desno krilo Vlach je istotako češki reprezentančni igralec, za Sparto je igral že nad 200 tekem. Levo krilo Pavliček je izredno brzi in nevarni strelec. Za seboj ima nad sto tekem za Sparto. Leva zveza Kratochwil je najmlajši, ter je izvrstno vigran s svojim krilom. Srednji napadalec in desna zveza Brož V. in Kozel sta dobra strelca. — V nedeljo ob 16. uri predtekma *Akademiki : Ilirija rez.*

Stafetni tek po Ljubljani. Stafetni teki skozi mesta so povsod zelo priljubljene in sportno propagandno zelo efektne atletske prireditve. Tudi v Ljubljani smo imeli že dva stafetna teka ob priliki sportnih tednov 1920. in 1921. Za nedeljo, 25. t. m. ob pol 12. pa razpisuje Atl. sav. za Slov. novo tekmo; najvažnejše pri njej je, da bosta start in cilj v mestu samem. Konkurenca je odprta vsem sportnim in telovadnim organizacijam, ki bodo gotovo postavile svoje najboljše moči, da si pridobe v nedeljo zmago. Najostrejši boj se obeta med stafetama Ilirija I in Primorje I. Ilirija, ki je zmagala v obeh dosedanjih stafetah, sicer nima razen Beneša in Vidmajerja nobenih posebnih sprinterjev, razpolaga pa z dobro treniranimi nogometaši, ki bodo držali svoj sicer mirni, a hitri tempo od začetka do konca. Moč Primorija pa leži bolj v posameznikih, predvsem v iz beograjskih tekem znani trojici Perpar, Starc, Valtrič. Ker bodo tudi drugi klubi postavili svoje najboljše tekače, je sigurno, da bo padla odločitev po zelo ostrem in napetem boju komaj v zadnjih dveh progah Marijin trg - pošta - Zvezda.

Nogometne tekme na Dunaju. Včeraj so bile na Dunaju tri važnejše nogometne tekme. Amateurji so premagali Vienno, kakor so hoteli, s 5 : 1 (2 : 0). V prvenstveni tekmi je Rapid porazil Ostmark s 7 : 1 (4 : 0). WAC. pa je premagal Cricketer, ki je popolnoma odpovedal, z 2 : 0.

Izšla je 10. številka «Sporta», ki prinaša poleg druge zanimive vsebine tudi podrobni razpis sportnega mitinga na Bledu. Cena te številke je 3 dinarje. List vsem prav toplo priporočamo.

LOV ZA NEVARNIMI VLOMILCI V LJUBLJANI.

Ljubljanska policija je imela včeraj nedvomno jako srečen dan. Padel ji je namreč v roke nevaren tiček, ki pa gotovo ni edini, ampak mora biti član dobro organizirane svedrovske družbe, ki je prišla v Ljubljano, da pokaže našim trgovcem in obrtnikom svojo umetnost.

Okoli 13. ure se je nudil pasantom po Sv. Petra in Kolodvorski ulici zanimiv prizor. Elegantno oblečen, krasen mladenič, nenavadno krepke postave in inteligentnega obraza je bežal na vse pretege in metal svoje zasledovalce na tla, dokler ga ni končno prijela krepka roka stražnika Geca Franca, ki se ji ni mogel več iztrgati.

Med pol 13. in 13. uro sta se sprehajala po Sv. Petra cesti dva sumljiva človeka, ki nista ostala neopažena. Ustavila sta se končno pred trgovino s papirjem M. Tičar. Izložbena okna in tudi vrata niso bila zastrta. V trenotku je tičal ponarejeni ključ v ključavnici in eden izmed obeh vlomilcev je izginil v trgovino, drugi pa je ostal na straži. Plena ni bilo dosti. V ročni blagajni je bilo samo okoli 1500 — 2000 K denarja, zato pa se je vlomilec bogato založil z raznim finim in drugim pisalnim orodjem. Imel pa je smolo. Njegovo početje je opazoval sin trgovca Stadlerja, ki ima nasproti trgovino, in takoj obvestil očeta o dogodku. Ko je prišel vlomilec iz trgovine, ga je trgovec Stadler takoj zgrabil, toda krepki vlomilec se mu je kmalu izvil in se spustil v beg. Začela je dirka. Na ulici se je kmalu zbralo mnogo občinstva, ki je opazovalo, kako se skuša neznanec rešiti iz mreže, ki se je spletla okoli njega. Stekel je proti Prečni in Kolodvorski ulici, ko pa je videl, da mu je pot povsod zaprta, se je obrnil in je ubral nazaj proti Sv. Petra cesti. Trgovec Stadler ga je parkrat zgrabil, a mu je vedno ušel. Pred Wanekovo trgovino je vlomilec vrgel od sebe vse vlomilno orodje, ukradeni denar in pisalno orodje. Končno ga je zgrabil stražnik Gec in dirka je bila končana. Njegovemu tovarišu, ki je stal za časa vloma na straži, se je v splošni zmešnjavi posrečilo ubežati, vendar pa je pričakovati, da pride kmalu v roke pravice, kakor tudi še eventualni drugi člani družbe.

Aretiranec je pri zaslišanju na policiji izjavil, da se piše Ivan Keršič. Doma je iz Loke pri Mariboru, star komaj 19 let, in govori nemški in zelo slabo slovenski. Po poklicu je elektromonter in se torej izborno pozna na svedrovstvo. Preiskava se še nadaljuje.

V domači zemlji.

Oberhollabrunn! Kako tuje zveni to ime. Čul sem ga nekoč v dijaških letih kot nekaj nemško - smešnega. Nisem vedel, da ga bom kdaj videl in marsikdo je mislil tako in mnogi smo ga videli. Ako se peljete z Dunaja po severozapadni železnici, se vozite proti moravski meji med pustimi pokrajinami — vsaj nam so se zdele puste — in nazadnje obstanete med valovitim poljem. Tu so se vršili l. 1805. boji, predno je prišlo do bitke pri Slavkovem. Omenja jih tudi Tolstoj v romanu «Vojna in mir».

Tu so bili sedaj takozvani «tabori» za internirance (Internierungslager). Kakor je znano, smo bili ob začetku vojne avstrijski državljani razdeljeni v tri vrste po «zanesljivosti». Eni so bili konfinirani, oziroma nadzirani doma, drugi so bili konfinirani na določenih krajih, tretji so bili internirani v taborih. To so bili ljudje brez obtožbe in brez obsodbe. Z obtožbo in obsodbo se je prišlo seveda — v ječo.

Da bi se ve ljudi lažje nadziralo, so se ustvarili takozvani «Konzentrierungslager», in tak je bil tudi Oberhollabrunn. Tam je bilo središče sledečih taborov: Gellersdorf, Sitzendorf, Mittergrabern, Raschalla, Weyerburg, Pulkau. Tu je vladal poseben komisar, ki je v avtomobilu nadziral posamezne tabore, ki so bili po dve uri drug od druzega. V taborih so ukazovali žandarji, stražili pa so vojaki. V Oberhollabrunnu je bil spočetka komisar dr. Sauer, pozneje dr. Grimm; ta je bil baron in zelo ošaben. Pod njegovim varstvom je bil gospodin Franjo. Dobra sreča je hotela, da jih je le malo od nas umrlo. Misel na smrt je bila tu nekaj strašnega: da bi ležal v tej grdi tuji zemlji in da bi legel vanjo ob času najvišjih nad — to je bila težka misel.

Le kdor je videl to peklo, si more predstavljati, kako je bilo gospodinu Franji. Želeli smo včasih, da bi bil z nami v taboru, da bi imel domačo slovensko družbo. V Pulkavi je bil sam. In ravno on je moral izpiti do dna kelih trpljenja, da je moral leči v tujo zemljo ob času najvišjih nad.

Od tam iz teh tolikrat prokletih krajev se je vrnil gospodin Franjo domov ravno ob kresu, ko stoji naše solnce v zenitu. Vrnil se je v jasno zemljo slovensko, po kateri hodi toliko ljudi s temnimi obrazi in s temnimi mislimi.

Gospodin Franjo je bil idealist in optimist. Zato moramo pravceniti njegov prihod. Morebiti se bomo pri tem spomnili, da so morali ljudje za našo svobodo delati in trpeti — in da danes mnogi niso zadovoljni, ki niso ne delali, ne trpeli. Gospodin Franjo bi bil zadovoljen. On je žrtvoval, kar je imel.

Dolžnost naša je, da danes manifestiramo to svojo zavest pred njegovo krsto in ob njegovem grobu, zavest, da priznavamo delo in trpljenje in da se zavedamo, da je tako priznanje dolžnost in čast za nas vse. Največje tvorbe narodov so bile postavljene na žrtvah mučenikov. Narod, ki se je tega zavedal, je vedel, kod gre njegova pot. Naj bi se s krsto pokojnikovo tudi nekaj njegovega duha zopet vrnilo med nas . . .

Domače vesti

* **Kralj v Škofji Loki.** Iz Škofje Loke nam poročajo: V četrtek, dne 22. junija, popoldne se je peljal Njeg. Veličanstvo kralj Aleksander s kraljico Marijo skozi Škofjo Loko na ribolov v Poljansko dolino. Povsod, kjer je ljudstvo spoznalo svojega vladarja, ga je radostno pozdravljalo. V Trbiji je obdaril kralj mladino, ki mu je v enomer klicala: Živio kralj!, z jabolki in s pecivom. Tekom popoldneva se je Škofja Loka odela v narodne zastave, meščani pa so nestrpno čakali povratka kraljeve dvojice. Pred Sokolskim domom se je medtem zbralo mnogobrojno občinstvo, v prvi vrsti Sokoli in Sokolice ter naraščaj. Tik pred ½19. se je pripeljal kraljevi avto. Navdušeni «Zdravo!» - klici so ga sprejeli, v trenutku je bila kraljeva dvojica skoro zasuta v cvetju, podstarosta br. Ziherl pa je s kratkim nagovorom pozdravil Njeg. Veličanstvo. L. Calerijeva pa je v imenu Sokolic izročila kraljici svež šopek vrtnic in nageljnov. Kralj in kraljica sta bila vidno vzradoščena spričo tako prisrčnega pozdrava. Vladarju se je izročilo tudi vabilo k slavnostni otvoritvi «Sokolskega doma», ki se vrši dne 9. julija.

* **Pogreb pisatelja Maslja - Podlimbarskega,** čigar zemske ostanke polože danes dopoldne na mrtvaški oder v «Narodnem domu», se vrši danes ob 4. popoldne z največjimi svečanostmi. V sprevodu boste dve godbi. Kondukt bodo vodili monsignor Tomo Zupan, župnik Ivan Vrhovnik in dr. Žibert. Pokojnika pokopljejo v grobnico šolskega nadzornika Ivana Furlana pri Sv. Križu. Pozivljamo narodno občinstvo, naj v največjem številu izkaže zadnjo čast pisatelju - trpinu.

* **Za Aškerčev spomenik v Ljubljani.** Snoči se je vršila ustanovna seja za Aškerčev spomenik v Ljubljani. Seje se je udeležil tudi gosp. pokrajinski namestnik Ivan Hribar, ki je dal prvo inicijativo za to akcijo. Sestavil se je poseben odbor, ki bo povabil prijatelje in častilce našega pesnika, da se s svojim podpisom pridružijo skupnemu pozivu na slovensko javnost, da se ta misel čim prej uresniči. Naša javnost se bo temu pozivu gotovo rada odzvala.

* **Italijani razdejali spomenik Hrabroslava Volariča v Kobaridu.** Včerajšnji tržaški «Piccolo» poroča iz Tolmina: «V noči od srede na četrtek je bil spomenik, ki so ga odkrili dne 16. junija alpini na Krnu v spomin na svoje v svetovni vojni tamkaj padle tovariše, od neznanih oseb porušen. Zginil je tudi bronasti ščit, ki je bil vdelan v spomenik in je simboliziral naskok skupine alpinov. V odgovor so še istega dne fašisti popolnoma razdejali spomenik slovenskega skladatelja Hrabroslava Volariča v Kobaridu.» — «Era Nuova» pripominja, da civilni komisarijat v Trstu do včeraj zjutraj še ni dobil nobenega obvestila o porušenju italijanskega spomenika, dočim zatrjuje «Piccolo», da je bilo v Kobaridu in okolici aretiranih že mnogo oseb. Proti Kobaridu so odšli oddelki fašistov iz Cedada in Vidma. Nimamo vzroka dvomiti, da se je v Kobaridu res nekaj zgodilo, prepričani pa smo trdno, da tiči za vso stvarjo nov peklenski načrt fašistovske sodrge. V Istri in Trstu so že «opravili» svoje delo: o tem pričajo nešteto razvaline kulturnih in društvenih shajališč našega zatiranega naroda. Le Goriška in pa Notranjska sta ostali dosedaj še nedotaknjeni, ker sta bili za enkrat tudi še pretrd oreh za italijanske kulturonosce. Sedaj pride na vrsto Goriška in baklja, ki naj bi pričela razruševalno delo, je bila vržena v Kobarid. Ako pomislimo, kako mučeniško, ponosno in samozatajevalno je zadržanje našega naroda v zasedenem ozemlju, — saj se ni skrivil las nobenemu Italijanu, kaj šele, da bi bila poškodovana njih lastnina na našem ozemlju — potem moremo z mirno vestjo trditi, da so spomenik na Krnu oskrunili Italijani namenoma sami, samo da bi imeli kak povod za vandalsko uničevanje vsega, kar je našemu narodu na Goriškem sveto. Z natolcevanjem skušajo prikriti le laško sramoto. Že bližnja bodočnost bo pokazala, ali smo se zmotili v tem našem mnenju ali ne.

* **Imenovanja na ljubljanski univerzi.** Na tehnični fakulteti ljubljanske univerze so imenovani: izredni profesor Alojzij Kralj za rednega profesorja za tehnično mehaniko; inženjer Jaroslav Förster za rednega profesorja za gradbene konstrukcije; ravnatelj državnih železnic v Ljubljani Alojzij Hrovat za izrednega profesorja za železniške stavbe; inženjer Nikolaj Akimović za kontraktualnega izrednega profesorja za enciklopedijo rudarstva in za izbrana poglavja iz nauka o ekonomsko važnih rudninah

* **Vprašanje naših bolnic.** Finančni minister dr. Kumanudi je obljubil v sredo poslancu dr. Kukovcu, da bo dal iz upravnih kreditov svojega ministrstva sanitetni upravi za Slovenijo v smislu predloga ministrstva za narodno zdravje kot prvo odpomoč znesek 200.000 Din.

* **Proslava Vidov dana v Zagrebu.** Nacijonalistične organizacije v Zagrebu se pripravljajo, da tudi letos na izjevečanejši način proslave spomin na vidovdanske heroje. Tudi jugoslovansko sokolstvo, verno svojemu naziranja, da se imajo dnevi Zrinjsko-Frankopanske smrti in Vidov dan smatrati za sokolske blagdane, se bo korporativno udeležilo te proslave. Na predvečer tega dneva dospejo v Zagreb tudi češkoslovaški legijonarji, da posetijo svoje tovariše iz bojnih poljan svetovne vojne, jugoslovanske dobrovoljce ter da skupno proslavijo veličasten dan.

* **Bankovci po 5 Din izgube veljavo** s 1. julijem t. l. Do konca tekočega meseca se lahko še zamenjajo pri podružnici Narodne banke, po tem roku pa samo v Beogradu.

* **Visoko odlikovanje msgr. Bulića.** Predsednik francoske republike Millerand je odlikoval znanega dalmatinskega arheologa, dona Bulića s križem francoske častne legije.

* **Promocija.** Na praški univerzi je promoviral za doktorja vsega zdravilstva gosp. Stanimir Vrhovec, sin pokojnega našega zgodovinarja Vrhovca.

* **Smrtna kosa.** Na Vranskem je umrla gospa Elizabeta Herman v 73. letu starosti, tašča tamošnega veletrgovca, g. Franca Oseta.

* **Narodna zavednost, kje si?** Na neki tržaški javni napravi sta imela te dni opravka dva ljubljanska trgovca. Italijanščino sta lomila le za veliko silo. Slučajno navzoč slovenski uradnik ju je vprašal, kaj želita in odkod da sta. Povedala sta, da sta iz Ljubljane, a nista imela poguma, da bi s slovenskim uradnikom slovenski govorila. V skladu s tem žalostnim pojavom je dejstvo, da mnogi trgovci v Sloveniji dopisujejo tržaškim tvrdkam v nemškem jeziku. Kakor poroča «Edinost», se dogajajo celo slučaji, da notorično slovenskim tvrdkam ali pa na slovenska vprašanja laških tvrdk odgovarjajo nemški. Taki ljudje, ki so doma morda veliki rodoljubi, se ne zavedajo, koliko škodujejo s takim postopanjem ne le slovenskemu ugledu, ampak tudi narodnim koristim in vsej naši politični poziciji. Duševna zapuščina Avstrije je tem ljudem še vse preveč v kosteh.

* **Nemško - jugoslovansko društvo v Münchenu.** V Münchenu se je ustanovilo nemško - jugoslovansko društvo, ki ima nalogo, da s poučnimi predavanji, publikacijami, književnimi in umetniškimi večeri pokaže nemški javnosti kulturo jugoslovanskega naroda. K društvu je pristopilo tudi mnogo trgovsko - industrijskih krogov iz Münchena.

* **Obsodba atentatorja Stejića** bo po poročilih beograjskih listov vendarle predložena kralju v odločitev. Rešitev se bo skoro gotovo zavlekla do 28. junija in če kralj Stejića ne bo pomilostil, bo ta najbrž na Vidov dan, to je ob obletnici svojega atentata, ustreljen. Kakor znano, je Stejić odklonil vsako prošnjo za pomilostenje.

* **Gradbena delavnost v Celju.** Veliko tovarniško podjetje Westen zgradi na Spodnji Hudinji za svoje uslužbence novo stanovanjsko hišo z 22 stanovanji. Z gradnjo se v kratkem prične.

* **Obsodba bolgarskih komitašev v Kumanovem.** V Kumanovem je dovršen proces proti 202 bolgarskim komitašem. 183 od njih je obsojenih v ječo od 6 mesecev do 6 let, oproščenih je pa 19. Razprava v Skoplju bo pa dovršena te dni.

* **Promocije na ljubljanski univerzi.** V torek, dne 27. junija ob pol eni bosta promovirana na tukajšnji juridični fakulteti za doktorja prava gg. Josip Bergoč iz Lipice pri Trstu in Josip Šenk iz St. Andreja na Koroškem.

* **Za učitelje in bogoslovce - vojake.** Učitelji, absolvirani učiteljiščniki in bogoslovci se bodo po novem zakonu o ustrojstvu vojske poklicali vsako leto s 1. julijem v vojaško službo pri kadru. Službovali bodo tri mesece (v času velikih počitnic) tako dolgo, da odslužijo predpisani rok za službo v kadru. Pozivi za one, ki stopijo letos s 1. julijem v kadrsko službo, se že razpošiljajo.

* **Penzije bivših a. o. oficirjev.** V vojnem ministrstvu izdeluje posebna komisija načrt zakona za reguliranje penzij oficirjem bivše a. o. vojske, ki so bili izprva sprejeti v našo vojsko, pa zatem odpuščeni, a istotako onim, ki niso bili sprejeti v našo vojsko, pa imajo pravico do pokojnine.

* **Obratno ravnateljstvo Južne železnice** objavlja, da vozi za časa trajanja velesejma v Zagrebu, pričenši jutri dne 24. t. m. do vključno 2. julija, dnevno iz Zagreba v Zidani most posebni osebni vlak z odhodom iz Zagreba ob 22.41 in prihodom na Zidani most ob 0.59, tu ima zvezo na osebna vlaka proti Ljubljani in proti Mariboru, prihod v Ljubljano ob 4.10 in v Maribor ob 4.13.

* **Avtomobilna prometna d. d. Ljubljana naznanja,** da se je otvorila dne 14. t. m. redna avtomobilna zveza med Novim mestom preko Kostanjevice v Krško. Avtomobil odhaja iz Novega mesta ob 7. uri zjutraj in iz Krškega ob 12. uri opoldne.

* **Stavbeno gibanje v Beogradu je letos nenavadno živahno.** Od januarja do 17. t. m. je bilo izdanih 425 koncesij za gradnjo novih poslopij, ki bodo večinoma trinadstropna.

* **Abiturijentski večer v Celju.** Abiturijenti celjske gimnazije imajo danes svoj abiturijentski večer v «Narodnem domu».

* **Letoviščnikom, ki jim je življenje na Bledu predrago in vendar želijo bivati v bližini tega najlepšega letovišča se priporoča hotel «Stol» na Dobravi, ki je pod vodstvom izkušenega hotelirja Avgustina Znjca najboljše oskrbovan. Cene sobam v prvem nadstropju so 40 K, v drugem nadstropju pa 30 K na dan. Hotel «Stol» ima krasen razgled na Stol ter je v neposredni bližini divnega Vintgarja. Od Dobrave, ki je tudi železniška postaja traja vožnja do Bleda samo 15 minut, na Jesenice pa ravno toliko. Vas Dobrava leži idilično ob vznožju duhtečih smrekovih gozdov in je izhodišče zelo zanimivih izletov na Mežakljo, Pokljuko, v dolino Radovine itd.**

* **Škandalozne razmere na kolodvoru na Jesenicah.** Prejeli smo: Potniki, ki se vozijo preko Jesenic z brzovlakom iz Trsta v Avstrijo in Nemčijo ter v nasprotni smeri, se pritožujejo in zgražajo, da jim restavrater na jeseniškem kolodvoru noče postreči niti z jedjo niti s pijačo, dasiravno so mu pripravljeni plačati istotako, kakor drugi gostje v restavracijskih prostorih. Ugled naše države zahteva, da na obmejnih postajah pokažemo tujcem, da smo enako kulturen narod, kakor so oni narodi, kjer vozi ta brzovlak, ki ga jeseniški restavrater tako bagatelizira. Železniška uprava naj torej pouči restavraterja na Jesenicah, da ravna s potniki tako, kakor v kulturnih državah in naj ga prisili, da nastavi ljudi, ki bodo postregli potujočemu občinstvu pri brzovlakih, ne pa da stoje natakarji na peronu in gledajo potnike v brzovlaku, katerim na njihove glasne zahteve nočejo ničesar prinesti. Ako more železniška restavracija v Podroščici postreči potnikom, zakaj tega ne bi mogel storiti restavrater na Jesenicah? Ali moramo res pokazati tujcem vse svoje najslabše strani, da nas potem razgašajo po svetu kot nekulturen balkanski narod, ker se ne čutimo zmožne korakati s sodobnimi napredki? Železniška uprava naj torej skrbi, in pouči g. restavraterja na Jesenicah o njegovih dolžnostih napram potujočemu občinstvu, da ne bodo ljudje v brzovlakih govorili, da se začno na Jesenicah balkanske razmere.

* **Iz Savla — Pavel.** Italijani so te dni nasilnim potom odvedli nekega Lojzeta Zajca iz Trnovega pri Ilirski Bistrici, ga ločili od njegove družine in poslali s prvim vlakom v Jugoslavijo. Izvršili so nedvomno kričečo krivico človeku, ki je postal njihov državljan in ni zakrivil drugega, kakor da se je skušal udejstvovati med našim narodom v neodrešenem ozemlju. Do tu je stvar popolnoma v redu in gotovo ni nikogar, ki bi mogel ali sploh hotel postopanje Italijanov zagovarjati. Toda nekaj drugega je, na kar moramo pri tej priliki opozoriti našo javnost. Lojze Zajc zatrjuje v «Slovenskem Narodu», da je bil navdušen Sokol, da je sodeloval pri čitalniških in drugih narodno-naprednih prireditvah v Trnovem in Ilirski Bistrici. Resnici na ljubo pa moramo ugotoviti, da je bil tajnik tamkajšnje klerikalne posojilnice, načelnik Orla in prvi sodelavec v kat. izob. društvu. Tudi njegove sestre se bratijo z Italijani. Črno torej ne more biti belo. Ali pa se je Lojze Zajc kar čez noč izpremenil iz Savla v Pavla.

* **Klerikalni konzum v Rajhenburgu.** Poročajo nam: V Rajhenburgu snujejo klerikalen konsum na veliko jezo tukajšnjih klerikalnih trgovcev. Eden izmed propagatorjev se je izrazil: «Na trgovce se ne moremo več ozirati, ker njih glasovi ne zaležejo več kakor oni zadnjega hlapca». Takšna je klerikalna hvaležnost! Ob času potrebe se ljudem ližejo ter obetajo zlate gradove, ko bi se pa bilo treba izkazati hvaležne, pa se delajo javno bedake.

* **Kraljev avto in kokoš.** Blizu Lesec je pred nekaj dnevi kraljev avto povozil — kokoš. Po «nesreči» je kralj izstopil, vprašal, čigava je ponesrečena žival, in ko se je javila lastnica kokoši, neka prevžitkarica, je veselo presenečeni ženici bogato povrnil škodo s stodinarskim bankovcem. Ženice ob veliki cesti se sedaj razgovarjajo, da bi morda kazalo nagnati kolikor mogoče kokoši na cesto — kadar se vozi kralj.

* **Utopljenec v Dravi.** Včeraj so pasanti na Dravskem mostu v Mariboru opazili v Dravi žensko truplo, ki je bilo že močno razkrojeno in nabuhlo. Voda je gnala truplo naprej.

* **Zagonetna smrt.** Svoječasno je vzbudila v Mariboru veliko vznemirjenje smrt Elizabete Friderik, ki so jo našli v njenem stanovanju na Zrinjskega trgu mrtvo, z zadrgnjenim vratom, kakor da bi se obesila. Ker pa ni bilo nikakih znakov obešenja, so odposlali njeno drobovje v medicinski institut v Zagreb, da preiščejo, ali se ni morda zastrupila. Preiskava drobovja je bila negativna in tako zagonetna smrt še sedaj ni pojasnjena.

* **Vlak je povozil pri Mengšu** nekega gluhega drnžinskega očeta. Strojevodja je dajal predpisana znamenja, ki jih pa glušec ni slišal, vsled tega se je nesreča dogodila. Ime ponesrečenca še ni znano.

* **Tatvina v cerkvi.** V noči 20. junija so neznani tatovi vdrli v zakristijo podgrajske cerkve pri Ilirski Bistrici in odnesli nekaj cerkvenih posod iz pločevine — pač misleč, da so zlate. Škode je približno 400 lir. V cerkev tatovi niso šli, ker so se najbrže prestrašili ljudi, ki so peljali mimo cerkve balo neke novoporočenke.

* **Mlad uzmovič.** 10 letni Fedor Kovačec je šel včeraj v Mariboru na trg, da kupi razne potrebščine Kar se mu približa neki 14 letni fant, mu izmakne torbico in denarnico, v kateri je bilo 108 K denarja in izgine.

Gospodarstvo

K VPRAŠANJU JUŽNE ŽELEZNICE.

Z vprašanjem južne železnice se zelo peča italijansko časopisje, v katerem se čitajo različna mnenja, kako se naj reši to vprašanje. Med drugimi je zanimiv članek, ki ga je napisal v listu «Gazetta di Venezia» beneški strokovnjak Giuseppe Fusinato. Članek prikazuje stališče beneških trgovskih krogov h konferenci o južni železnici, ki se je pričela te dni v Benetkah. Člankar povdarja, da se interesi Trsta in Benetk v tem vprašanju skladajo, in piše med drugim:

«Trst bo ali zopet dosegel funkcijo v trgovini z zaledjem, ki jo je imel pred vojno, ali pa bo obubožal ter propadel in učinki se bodo čutili tudi v Benetkah. V provizoričnem režimu so vršile obrat na italijanskem delu južne železnice italijanske državne železnice, jugoslovansko progo je vodilo obratno ravnateljstvo v Ljubljani, a avstrijski del družba južne železnice. Posledica tega razcepljenja so komplikacije in nesporazumljenja vseh vrst, dočim bi le eno enotno vodstvo omogočilo ekonomičen obrat.

Reči se mora brez ovinkov, da se je italijanska železniška uprava kar najbolj potrudila, da bi dokazala, da res zaslužt — slab mednarodni glas. Obratni direkciji v Ljubljani in na Dunaju sta mnogo bolj razumevali interese omrežja, ki po naravi gravitira k Jadranu. Tako se ne sme nadaljevati. Jugoslovanska vlada je pred kratkim izrazila svojo trdno voljo, podržaviti progo Rakek-Špilje, čim bi Italija storila isto glede proge Trst-Postojna. To bi bilo usodepolno za Trst. S tem bi dobila prednost nordijska in jugoslovanska pristanišča ter donavski promet, ki pomenja vsled režima, priznanega v versajski pogodbi, vedno večjo nevarnost za plovni promet na Jadranu.

Edino možna rešitev je, kakor piše člankar, vrnitev proge Trst-Dunaj družbi južne železnice. Bodočnost Trsta bi bila ogrožena, če bi pri reševanju problema juž. žel. prevladovale politične intrige in sovražnosti ter birokratični predsodki.»

Tako piše člankar v interesu Trsta in izvaja iz svojega stališča pravilno. Seveda v našem interesu ni, da bi hoteli pripomoči Trstu do nekdanje trdne gospodarske pozicije, ker je naš cilj, da bodimo čim manj odvisni od tujih luk in tako tudi od tržaške, dokler bo ta italijanska.

VI. POROČILO HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO O STANJU HMELJSKIH NASADOV.

Žatec (ČSR.), 19. junija. Dolgozaželjeni dež je včeraj in predvčerajšnjim v celem žateškem okolišu dal hmeljskim nasadom vsaj najpotrebnejšo množino vlage, če tudi je temperatura padla in so noči skoro mrzle, kar rastlini nikakor ne prija. V teku zadnjih 8 dni se je rastlina vkljub vročini *izdatno izboljšala*. V rano obrezanih nasadih je trta dosegla že celo visokost žic ter nastavlja zdrava in krepka rastlina obilo panog. Drugi del nasadov je dosegel polovico do trifetrt visokosti žic in je tudi precej krepek. Lepi nasadi tvorijo danes morda dvetretjini vse s hmeljem zasajene ploskve. *Zadnja tretjina je vsled poškodbe po bolhaču zelo slaba.* V teh nasadih se poganjke ali še le napeljuje na žico, ali pa so komaj vzkili iz zemlje. Če bo ta tretjina kaj obrodila, je odvisno od vremena.

Stanje hmeljskih nasadov je torej danes še prav različno in neenako. Ušice se niso pomnožile in tudi drugega mrčesa ni.

Hmeljski nasadi bi sedaj rabili zopet lepo vreme in posebno tople noči, da bi zamogla rastlina nadomestiti zamujeno.

Hmeljska kupčija se je nekoliko umirila in se cene pomikajo med 2800 — 3200 Kč za 50 kg. — Zaveza hmeljarskih društev.

TRŽNA POROČILA.

Živinski sejem v Ljubljani dne 21. junija je bil glede konj in prašičkov dobro obiskan, ker prignalo se je 275 konj in 219 prašičkov. Goveji sejem je bil slabo obiskan, volov se je postavilo na sejmišče 39, krav pa 45 komadov. Prvovrstnih volov sploh ni bilo na sejmu, cena II. vrste je bila od 32 — 35 kron za 1 kg žive teže. Za slabejšo živino se je zahtevalo za kg od 26 — 30 kron. Najboli živahna je bila kupčija z prašički, akoravno so bile cene visoke: 5 — 6 tednov stari 1000 kron in čez.

Z vinskega trga v Dalmaciji. Po poročilu zagrebške trgovinske in obrtne zbornice je sedaj v Dalmaciji na razpolago okoli 200.000 hl vina, in sicer črnega, mešanega in opolo vina ter okoli 2500 hl belega vina, ki pa je že večinoma razprodano. Cena 160 — 165 K po hektogradu. Kakovost je zelo dobra od 11 — 13.5 odst. alkohola. Črna rezana vina se držijo dobro in vsebujejo 10.5 — 14 odts. Cena 130 K.

= **Trgovinska pogodba z Nemčijo je stopila v veljavnost.** V posebni izdaji «Službenih Novin» od 6. t. m., ki pa je izšla šele pred dvema dnevoma, je objavljen zakon o trgovinski pogodbi med našo kraljevino in Nemčijo. O podrobnostih trgovinske pogodbe smo seznanili naše čitatelje že v velikonočni številki «Jutra». Ze danes še pripomnimo, da se od 20. t. m. dalje vse blago nemškega izvora, ki je opremljeno z predpisanimi potrdili o izvoru, carini po minimalni tarifi. Ker je posebna izdaja «Službenih Novin» izšla iz tehničnih ovir 14 dni po datiranju in ker trgovinska pogodba dobi veljavnost že z dnem razglasitve v «Službenih Novinah», nastane vprašanje, ali velja minimalna carinska tarifa tudi za vse ono blago, ki je od 6. t. m. kot dneva razglasitve pa do 20. t. m. bilo uvoženo v državo. Brez dvoma se bo finančno ministrstvo moralo ozirati tudi na te slučaje in uvoznikom naknadno vrniti preveč plačano carino, seveda na posebne prošnje, ki bi se naj vložile pri Generalni direkciji carin. V postev pa lahko pridejo samo oni slučaji, v katerih je bilo carinarnici pri carinjenju predloženo predpisano potrdilo o izvoru (averenje o poreklu).

= **Dovoljen uvoz obveznic predvojnih in vojnih posojil bivše Avstro-Ogrske.** Ministrski Svet je z odlokom št. 10840 od 12. maja t. l. ukinil svoj odlok štev. 3916 od 8. avg. 1920., ki se nanaša na prepoved uvoza obveznic predvojnih in vojnih posojil bivše Avstro-Ogrske iz inozemstva na teritorij naše države. Prepoved uvoza takih obveznic v našo državo je ukinjena vsled tega, ker se nahaja velik del takih obveznic, ki so last naših državljanov, izven meja naše države in ki se vsled dosedanje prepovedi uvoza niso mogle prenesti na teritorij naše kraljevine. O prednjem odloku so obveščene tudi vse carinarnice.

= **Narodna banka SHS** je povišala z včerajšnjim dnem eskomptno obrestno mero od 5 na 6 odst.

= **Čekovni promet** pri poštni hranilnici v Sarajevu in čekovnih zavodih v Zagrebu in Ljubljani za mesece marec, april in maj t. l. izkazuje sledeče rezultate: Vlog in izplačil je bilo pri vseh treh zavodih 1,137.401 z denarnim prometom v znesku 4,.113,320.000 Din. Od tega odpade na kliriški promet 46.128 manipulacij s prometom 888 milijonov Din, t. j. 22 odst. od celokupnega prometa. Otvorjenih je bilo v tem času skupaj 389 novih računov, a zatvorjenih 52 računov, tako da je število imejiteljev čekovnega računa znašalo koncem maja 7668. Stanje vlog je znašalo koncem maja skupaj 192 milijonov Din.

= **Tuj kapital v naši državi.** Pri bosanski rudarski delniški družbi v Zagrebu sodeluje Wiener Allgemeine Depositenbank. Pri povišanju glavnice Hrv.-slav. zemaljske hipotekarne banke in Hrvatske trgovačke banke v Zagrebu je sodelovala dunajska Union-banka.

Borza

Zagreb, *devize:* Dunaj 0.47 — 0.475, Berlin 23 — 23.50, Budimpešta 7.80 — 8, Bukarešt 49 — 49.75, Rim 370 — 373, London 338.50 — 341, Newyork 75.75 — 76.50, Pariz 645 — 662.50, Praga 148 — 148.75, Švica 1425 — 1455, Varšava 1.90 — 2, *valute:* dolar 74 — 76, češke krone 145 — 147, 20 K v zlatu 225, franki 650, napoleoni 220, marke 24.50 — 25.25, lei 40.

Banka za Primorje 165.
Trg. obrtna banka 62 — 65.
Brodska banka 79 — 81.
Jadranska banka 400 — 425.
Jugoslovenska banka 105 — 106.
Ljub. kreditna banka 240 — 245.
Prištediona 1150 — 1170.
Rečka pučka banka 120 — 122.50.
Srpska banka 174 — 175.
Ekspoatacija drva 125.
Dubrov. parob. družba 1350.
Goranin 140.
Narod. šumska industrija 115.50.
Naščka industrija drva 124 — 125
Gutman 310.
Slavonija 125 — 127.50.
Union 710.
Ljub. strojne tovarne 217.

Beograd, *devize:* Dunaj 0.50, Berlin 23.60, Pariz 647, Pešta 7, Bukarešt 49, Milan 368, London 332, Newyork 74, Praga 143, Švica 1345.

Dunaj, *devize:* Zagreb 56.97 — 57.03, Beograd 227.88 — 288.12, Berlin 53.45 — 53.55, Budimpešta 18.17 — 18.23, London 786.75 — 787.25, Milan 849.70 — 850.30, Newyork 178.44 — 178.56, Pariz 1526.50 — 1527.50, Praga 344.90 — 345.10, Sofija 117.95 — 118.05, Varšava 4.05 — 4.09, Curih 3373.75 — 3376.25. *valute:* dolarji 17.744 - 17.756, levi 115.45 — 115.55, marke 53.70 — 53.80, franc. franki 1523.50 — 1524.50, lire 844.70 — 845.30, dinarji 227.68 — 227.92, poljske marke 401 — 405, levi 114.44 — 114.56, švic. franki 3353.75 — 3356.25, češke krone 344.90 — 345.10, madž. krone 18.32 — 18.38.

Praga, *devize:* Berlin 15.62½ — 16.02½, Curih 990 — 994, Milan 250 — 252, Pariz 445.50 — 447.50, London 229.75 — 231.75, Newyork 5190 — 5250, Beograd 66 — 67, Sofija 34.10 — 34.90, Dunaj 0.28 — 0.34, Varšava 1.07½ — 1.27½, Budimpešta 5.03 — 5.43, *valute:* nemške marke 15.65 — 16.05, švic. franki 985 — 989, lire 247 — 249, franc. franki 442.50 — 444.50, funti 228.75 — 230.75, dolarji 5162 — 5225, dinarji 66 — 67, levi 34.10 — 34.90, avstrij. žig. krone 0.28½ — 0.34½, poljske marke 1.07½ — 1.27½, madž. krone 5.03 — 5.43.

Curih: Berlin 1.60, Newyork 527.75, London 23.32, Pariz 45.10, Milan 25.25, Praga 10.07½, Budimpešta 0.59, Zagreb 1.72½, Sofija 3.50, Varšava 0.11¾, Dunaj 0.03½, avstrij. žig. krone 0.03¾.

Berlin: Italija 1583 — 1587, London 1459.25 — 1464.35, Newyork 331.08 — 321.92, Pariz 2822.95 — 2830.05, Švica 6294.60 — 6300.40, Budimpešta 34.05 — 34.15, Bukarešt 2.19, Zagreb 426, Sofija 221.95 — 222.55.

Hči papeža 44
— Lukrecija Borgia

Polagoma, kakor obotavljaje se bliža dečko pisalni mizi kardinalovi, na katero se Cezar naslanja. Prekrasen je ta dečko z dolgimi, svilenimi kodri, z divnimi obrvi, pod katerimi sijeta modri očesi. Dečko se očividno bori sam seboj in kakor da skriva neki notranji strah ali neko razburjenje, pa da ga vendar goni naprej neka sila, močnejša od njegove volje.

Mladi paž grofice Orsini nosi modro svileno obleko, bogato okrašeno s srebrno vezenino. Z ramen mu pada dolg temen plašč, zdi se pa, da je dečku najljubši tenak meč, pol igrača, pol pravo orožje. Levica drži krepko za njegov ročaj.

Kakšnih pet korakov pred Cezarjem se dečko ustavi in se kavalirski nakloni.

«Gennaro, tebe pošilja tvoja gospodarica?»

«Nikakor, gospod kardinal!»

«Kaj, ti prihajaš brez vednosti grofice Orsini?»

«Tako je, gospod kardinal!»

«Hočeš mi torej nekaj zaupati, kar ni treba, da bi tvoja gospodarica vedela?»

«Mogoče, gospod kardinal!»

«Mali Gennaro, ti govoriš zagonetno, ali vedeti moraš, da sem nekoliko nestrpen in da nimam niti časa niti volje, da bi reševal tvoje uganke. Kosi se že v tako nenavadnem času prikazal pri meni in se najbrže na tihem ukradel z doma svoje gospodarice in lepe zaščitnice, mora biti stvar, ki te je pripeljala k meni, menda zares važna! Zakaj pa stojiš tako daleč od mene? Pristopi vendar bližje!... Ej, kaj pa pomenijo ti temni pogledi, ki jih upiraš v me? Pa ne, da si kaj hud name?»

«Gospod kardinal, sovražim Vas!»

Cezar se glasno zasmeje. Doslej je križal roke na prsih, sedaj pa jih razširi in klikne:

«Šem pridi, dečko moj! To si zares dobro povedal! Istina je, deca, bedaki in pijanci govore, kakor jim je kljun zrastel. Vsak dan vidim najmanje tisto ljudi, in vsi mi zatrjujejo kako me spoštujejo in ljubijo in so pripravljeni iti zame skozi ogenj, samo ta mali mož tukaj, ta napratnik stopa drzno pred mene in mi pravi na glas: Sovražim Vas!... No, prepričan sem, da nisi prišel semkaj samo zato, da mi priznaš, da me sovražiš, marveč da imaš globlje razloge.»

«Gospod kardinal,» odgovori dečko in smelo dvigne zardelo lice, «znano je v Rimu, da niste samo visok cerkven dostojanstvenik, ampak popoln plemič, zato ne boste odbili moje prošnje.»

«In kakšna je tvoja prošnja?»

«Da se poskusite z mojim mečem. Potegnite svoj meč, gospod, da se boriva na življenje in smrt! Ne smejte se tako porogljivo, gospod, jaz vem, da poginem v tej borbi in da mi prebodete srce z mečem. Ali tisočkrat bolje je zame, da umrem od Vaše roke, kakor da me neprestano mučite in mi zadajete smrt le polagoma!»

Gennarov glas je bil izprva vsled razburjenja zamolkel in hripav, sedaj pa je z vsako besedo postajal jasnejši, in v njem se je občutilo, ko je to lepo dete pozvalo tigra na dvoboj, kako se je v dečku prebudila možatost.

V življenju Cezarja Borgije doslej ni bilo mnogo trenutkov, da bi bil njegov duh izgubil ravnotežje, nekako zastal in izgubil svojo navadno sposobnost, da kakor tiger zaskoči svojega protivnika. Tokrat pa je izgledalo, da je prišel takšen presenetljiv in nenavaden trenutek.

Kakor okamenel stoji Cezar celo minuto. Tako pogleduje mladega paža, da se ne more spoznati, ali bo planil iz njega v prihodnjem hipu strašen bes ali bučna veselost. Ni se niti dobro razločilo, ali je Cezar sploh razumel nenavadni in čudoviti smisel dečkovih besed.

Ko kardinal tako molči, okamenelo stoji in si le grize z belimi zobmi zgornjo ustnico, izdere mali Gennaro nenadno svoj meč iz nožnice, odskoči nekaj korakov nazaj, naperi meč na Cezarjeve prsi in stopi v prežo. «Branite se, gospod!» klikne kardinalu s svojim deškim, svežim glaskom. «Boriti se hočem z Vami na življenje in smrt!»

Kakor smrt prebledi in Cezar zašepeta sedaj:

«Prokleta usoda! Izmislila si si čudovito komedijo! Ali Cezar ni pravi človek, da v tej tvoji komediji igral vlogo bajazza!»

«Tu je Vaš meč!» klikne zopet dečko, ki ni razumel kardinalovih besed. In pokaže z levico na Cezarjevo orožje, ki leži na stolici, ob katero ga je prislonil komornik Klod. «... Do vraga, gospod kardinal, branite se! Ne izrabljajte moje potrpežljivosti, oborožite se in branite se!»

PoroglJiv smeh, hkrati hripav, zameketa po dvorani. V prihodnjem hipu odskoči Cezar pred strašnim sunkom, ki mu ga je namenil mali junak, potem pa popade paža za zapestje in ga stisne kakor s kleščami, da dečko bolno jekne. Njegov meček pa zabrenkota po tleh. Cezar ga sune z nogo od sebe v kot, potem izpusti paževo nežno roko.

«Tako se jaz borim z deco!» odgovori Cezar pažu in se zopet smeje. «Vidiš, ti mali junak, najin dvoboj je bil prav kratek, in sedaj gotovo tudi uvidiš, da mi pripadajo vse pravice zmagovalca? Pa nič se ne boj, lasu ti ne skrivim, tudi ti ne zamerim tvoje zares nečuvene predrznosti, ker me je resnično zabavala. Pa kaj je sedaj to, Gennaro? Ti jočeš.»

Velike, goste solze so začele liti iz dečkovih oči po lepem deškem obrazu. Glasno jecaje skrije dečko svoj obraz v dlani. Z nežnostjo, ki bi je nikdo ne bil pričakoval od kardinala in ki je najbrže tudi še ni nikomur izkazoval, prične Cezar gladiti dečkove kodre.

«Ne plakaj, dečko moj,» mu pravi; «ne prelivaj solza. Ti zares nimaš razloga, da bi se sramoval. Ta trenutek si pokazal več srčnosti, kakor jih ima več tisoč odraslih Rimljanov skupaj!»

«Moj meč, moj meč, vzeli ste mi moj meč! Nisem več vreden plemiškega orožja!»

Dete se je bilo tako razburilo, da je pričelo skrbeti tudi Cezarja.

«Pridi, Gennaro!» mu reče in mu položi svoje roke na ramo. «Eto, vsedi se tu k moji pisalni mizi. Pokramljajva sedaj nekoliko, ker mi dolguješ nekaj pojasnil. Sedi na ta vezeni stolček pri mojih nogah in mi že vendar enkrat povej, kaj te je nagnalo, da si vdrl v mojo hišo in me pozval na dvoboj. Gotovo si imel prav važne, čeprav meni neznane razloge, ki so tako zelo vznemirili tvojo mlado dušo in ti dali tako glup nasvet. Saj ti mora biti jasno, Gennaro, da je tvoja sreča, da si me našel v prav izvrstnem razpoloženju, ker bi sicer bilo prav verjetno, da se znajdeš v podzemeljski temnici? Ne videl bi več ne solnca ne meseca in bi globoko v obokani kleti izgubljal zaman svoja mlada leta, svojo mladeniško in moško dobo, dokler se ne bi posušil v skelet in bi morda šele kot starec zapustil mojo temnico, ali pa kot mrtvec!»

(Dalje prihodnjič.)

Objave

* *Policijska ura ob času sokolskega zleta.* Pokrajinska uprava, oddelek za notranje zadeve je dovolila za čas sokolskega zleta t. j. od 11. do 16. avgusta t. l. vsem gostilnam v mestu Ljubljani podaljšanje policijske ure do 24. ure, za kavarne pa, da so v omenjenem času odprte celo noč, vendar se v istih po 24. uri ne sme točiti in uživati nobenih alkoholnih pijač.

* *Zveza slov. pevskih zborov* poziva vse ljubljanske v nji včlanjena društva, da se udeleže pogreba Fran Maslja Podlimbarskega, ki se vrši v soboto ob 4. uri popoldne izpred Narodnega doma na pokopališče k sv. Križu. Odbor.

* *Društvo Vodnik v Šiški* priredi v nedeljo 25. t. m. vrtno veselico na cvetočem vrtu gostilne pri Kameniti mizi v Zg. Šiški, ker se veselica 18. t. m. vsled slabega vremena ni vršila. K obilni udeležbi vabi odbor.

* *Pevska in telovadna prireditev* mladine osnovnih šol v Ljubljani (Spoduji Šiški) se vrši dne 27. t. m. ob 19. uri v telovadnici. Otroci prirede še nenatisnjeno spevoigro «Osvobojenje» našega skladatelja g. Emila Adamiča, besedilo pa pesmice Utve-Prunkove. K tej prireditvi se vljudno vabijo roditelji in prijatelji naše mladine.

* *Šolska telovadna akademija.* Na Viču bo v nedeljo popoldne od 15. do 18. ure šolska telovadna akademija. Čisti dohodek je namenjen v nabavo potrebnega telovadnega orodja.

* *Poštni čekovni zavod v Ljubljani* objavlja vsem svojim računoimetnikom, da je ministrstvo za pošto in brzojav z odlokom z dne 16. junija 1922, št. 34.327, zvišalo temeljni vlog v poštnem čekovnem prometu od dosedanjih 25 Din na 100 Din, kar naj izvolijo vsi računoimetniki pri izstavljanju čekov od 1. julija t. l. dalje upoštevati.

* *Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo* opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo dne 28. t. m. ob 20. v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. informacije (Sv. Petra cesta št. 12 pritlično, desno).

* *Kolo jugoslovenskih sester v Kranju,* ki je proslavilo kraljevo poroko med drugim tudi s tem, da je obdarilo 32 mestnih revežev, 44 otrok in sirot, prve z denarno vsoto, poslednje pa s perilom in pecivom, si šteje v prijetno dolžnost, da izreče javno svojo iskreno zahvalo požrtvovalnemu meščanstvu. Zlasti se zahvaljuje g. veleindustrijcu Vinku Majdiču za 1000dinarski dar, tvrdki Tršan & Giorjanc, ge. Mari Rakovčevi, ge Likozarjevi, ge Leopoldini Šavnikovi, tvrdki «Vulkan» in vsem drugim, ki so pripomogli s svojimi prispevki, da so praznovali tudi reveži dan radosti, ko je domovina dobila svojo prvo kraljico. Solze veselja, ki so blestele v očeh malih in velikih, so darovalcem najlepša zahvala.

* *Šolska slavnost v Hrastniku.* V osnovni šoli v Hrastniku se vrši v nedeljo, dne 25. junija, sklepčna šolska slavnost. Ob 8. uri zjutraj se razstavijo ženska ročna dela v I. razredu deške šole. Popoldne ob pol treh predava profesor Bajželj iz Ljubljane «O telesni vzgoji otrok». Po predavanju nastopi vsa šolska mladina deške šole s prostimi vajami in telovadnimi igrami. Starši, ogledajte si dela vaših marljivih hčera in nastop vaših korajžnih sinov ter posetite poučno predavanje! — Šolsko vodstvo.

* *Kopališče «Kolezija» v Ljubljani.* Ker so poprave v glavnem izvršene, se otvori kopališče v nedeljo dne 25. t. m. Pripominjamo, da se poprave še nadaljujejo in izpopolnjujejo, kar pa nikakor ne bo oviralo posetnikov. Za pijačo, gorka in mrzla jedila je preskrbljeno, kakor tudi za kavo, čaj, mleko, čokolado itd. Vnaprej pa že opozarjamo na glavno otvoritev s koncertom, ki se vrši takoj, ko bodo poprave popolnoma končane.

* *Vožnja po ljubljanskem trgu prepovedana.* Mestni magistrat propoveduje na podlagi cestno-policijskega reda za mesto Ljubljano in po § 9 deželnega zakona z dne 6. novembra 1896, št. 50 z ozirom na javno varnost vsako vožnjo z vozovi in kolesi med 7. in 11. uro zjutraj po Pogačarjevem in Vodnikovem trgu, po Medarski in Semeniški ulici ter po Šolskem drevoredu. Vsak tozadeven prestopek se bo najstrožje kaznoval po cestno-policijskem redu za mesto Ljubljano.

* *Zgubila se je* v četrtek popoldne v Ljubljani od hotela Slon do Hranilnične ulice zlata ženska ura z zlato zapestnico. Najditelj se prosi, naj jo odda proti dobri nagradi pri portirju hotela «Slon».

Odgovorni urednik Fr. Brozovič.
Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra».
Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 23. junija 1922. Ljubljana 306 m nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana .	7.	764·5	16·6	brezvetra	jasno	—
Ljubljana .	14.	761·5	21·7	jug. zap.	dež	—
Ljubljana .	21.	761·8	18·3	brezvetra	oblačno	—
Zagreb . .	7.	759·1	19·0	jug. zap.	pol obl.	1·0
Beograd .	7.	764·3	13·0	jug. vzh.	jasno	—
Dunaj . .	7.	761·4	19,0	„	„	10·0
Praga . .	7.	762·0	15·0	jug. zap.	del. obl.	29·0
Inomost . .	7.	762·9	13·0	brezvetra	več obl.	1·0

V Ljubljani barometer nestan., temperatura normalna. Solnce vzhaja ob 4·6, zahaja ob 19·57

✝

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša ljubljena mati, stara mati, teta in tašča, gospa

Elizabeta Herman, roj. Novak

dne 22. junija ob ½6. uri zvečer v 73. letu starosti po dolgi, mukepolni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se vrši v soboto dne 24. junija ob ½9. uri zjutraj iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Vransko, dne 23. junija 1922.

Rodbina Franc Oset.

1967

Proda se v Zagrebu gostilna
dobro idoča, v sredini mesta, z vsem inventarjem in kletjo. Cena po dogovoru. Vpraša se na naslov **Marko Kraševac, Zagreb, Tkalčičeva ul. br. 19.** 1961

Proda se 1945
novo elegantno, deloma še nerabljeno pohištvo za spalnico, obednico in kuhinjo. Spodnja Šiška, Gasilska c. 233, pritličje, desno, poleg šole.

Blago za prevleko divanov in drugega pohištva v veliki izbori, dalje različno platno in jute za tapetnike, sedlarje i. t. d. priporoča tvrdka
A. & E. Skaberne, 1962
Ljubljana, Mestni trg 18.

Suhe gobe, lipovo cvetje, brinjevo olje in poljske pridelke
plača najbolje tvrdka 1802
SIRC-RANT, KRANJ,
telef. int. št. 9, in nudi po najnižjih cenah na debelo **sladkor, riž, olje, kavo itd.**

1958
Riko Elsner
Jožica Raab
zaročena
Ljubljana Sombor

Prva slovenska tvornica lesenih žaluzij

Weissbacher
lesno-industrijska družba z o. z.
Ljubljana, Dunajska cesta 66
Izdeluje vsakovrstne žaluzije in sprejema vse v to spadajoča popravila.
Telefon 114. Brzojav: Weissbacher Ljubljana.
1895

Velik pisarniški pult
se proda.
Poizve se v upravništvu „Jutra".

Mali oglasi

stanejo do 20 besedi Din. 3·—, vsakih nadaljnjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, dopisovanja, nepremičnine do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 2 Din. — Plača se naprej. (Lahko tudi v znamkah.) Na vprašanja se odgovarja le, ako je vprašanju priložena znamka za odgovor.

Službe

Služba skladiščnika,
nadzorovatelja ali kaj sličnega išče upokojen žel. poduradnik, zmožen slovenskega, nemškega in nekoliko italijanskega jezika. — Naslov: «A. B. 21», poštnoležeče Vače pri Litiji. 1920

Iščem službe 1921
kot predtiskavec v tovarni za klej. Naslov v upravi «Jutra».

Strojepisko
sprejme takoj odvetnik dr. Jos. Lavrenčič, Dalmatinova ulica 5. 1951

Potnik po SHS
s srednješolsko izobrazbo, zna slovensko, srbohrvaško, nemško, italijansko in francosko, išče mesta pri veliki tvrdki. Nastop takoj. Naslov v upravi «Jutra». 1935

Prodaja

Zaboje za stroje,
močne, težke, iz 2½ cm debelih desk, proda Delniška tiskarna 1957

Proda se 1956
krasna železokovana cvetlična mizica, vse ročno delo. Naslov pové uprava «Jutra».

Proda se: 1952
1.) okoli 40.000 kosov opeke v zidu;
2.) otroški voziček in otroška postelja s žimnico;
3.) enovprežna lahka kočija in lepe sani.
Naslov pové uprava «Jutra».

Neprepitane

Enodružinska vila
z vrtom in vsem modernim komfortom v mestu ali vsaj v bližini istega se kupi. Cenj. ponudbe pod «Vila 1922» na upravo «Jutra». 1952

Mlin s posestvom,
vse v najboljšem stanju, na Štajerskem, se proda. Naslov pové uprava «Jutra». 1936

Stanovanja

Doktor iuris 1961
išče meblirano sobo z zajutrekom trajno ali vsaj za čas počitnic dijaško sobo. Ponudbe pod «Takoj 32» do 28. junija na upravo «Jutra».

Išče se 1949
meblirano ali nemeblirana soba. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod «Soba».

Razno

Zobotehnik 1934
z inštrumenti išče zobozdravnika kot kompanjona. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Zobotehnik».

Mlekarna SUNJA
šalje poštom 1941

čajno maslo . .	kg	Din	36·—
kuhano „ . .	„	„	38·—
Trapist sir Ia . .	„	„	24·—
Croyer sir Ia . .	„	„	30·—

od svake vrste od 5 kg gore.

Pridobivajte „Jutru" novih naročnikov!

60 mrež za ograjo
v železnih okvirjih, velikost 2 m × 1·20 m,
dvovprežno diro na peresih, moško kolo, veliko pisalno mizo in večjo množino starih juta-vreč proda 1922
Razpošiljalna „Konkurencija"
Ljubljana - Zgor. Šiška.

Prodaja lesa.
Uprava veleposestva Frid. Borna pri Sv. Ani proda približno
600 m³ mehkega lesa na panju.
Pismene ponudbe naj se pošljejo
do 1. julija t. l.
upravi veleposestva pri Sv. Ani, pošta Tržič, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila. 1954

Varujte se pred nalezljivimi boleznimi!
Zato naročajte **dr. J. Tičarjevo knjigo**
„Boj nalezljivim boleznim"
ki opisuje vse nalezljive bolezni, kako se širijo, kako se jih spozna, kako se jih je treba varovati in kako zdraviti. Tifus, griža, difterija, pegavec, ošpice, škrlatinka, koze, otrpni krč, steklina, smrkavost, dušljivi kašelj, influenca, šen itd., vse te bolezni in ravnanje z bolniki je podrobno razloženo.
Zato takoj naročite dr. Tičarjevo knjigo, ki velja s poštnino vred 13 Din 75 p pri
Tiskovni zadrugi v Ljubljani,
Prešernova ulica 54.